

УДК 338.439.07

Принципи управління розвитком органічного виробництва в контексті продовольчої безпеки України / Камінський В.Ф., Чорний Г.М., Корсун С.Г. // Економіка АПК. – 2016. – № 9. – С. 5.

Мета статті полягає в обґрунтуванні концептуальних принципів розвитку органічного виробництва в контексті продовольчої безпеки країни. При проведенні дослідження використовувались методи порівняння, узагальнення, аналізу, індукції й дедукції. Результати дослідження виявили безпосередній зв'язок органічного виробництва з якістю продуктів харчування населення як невід'ємної складової продовольчої безпеки країни. Аргументовано визначальну роль управління розвитком органічного землеробства та опрацьовано його концептуальні принципи для всіх суб'єктів управління на рівні держави, області, адміністративного району і господарського суб'єкта на шляху «від поля до столу». У висновках сформульовано принципи управління розвитком органічного виробництва: забезпечення завершеності управлінських циклів з акцентом на реалізації рішень; пріоритетність методу адміністрування у керівництві; формування цивілізованого внутрішнього ринку органічних продуктів; урахування об'єктивних ґрунтово-кліматичних умов та соціально-економічних особливостей сільських територій; міжнародне співробітництво з орієнтуванням на зарубіжний досвід; фінансова підтримка з боку держави господарюючих суб'єктів у період конверсії; упорядкування статистичної інформації про стан органічного землеробства. Рис.: 1. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: органічне виробництво, продовольча безпека, управління, принципи, методи, інформація, рішення, адміністрування, попит, ринок.

УДК 338.439.07

Принципы управления развитием органического производства в контексте продовольственной безопасности Украины / Каминский В.Ф., Черный Г.М., Корсун С.Г. // Экономика АПК. – 2016. – № 9. – С. 5.

Цель статьи заключается в обосновании концептуальных принципов развития органического производства в контексте продовольственной безопасности страны. При проведении исследования использовались методы сравнения, обобщения, анализа, индукции и дедукции. Результаты исследования выявили непосредственную связь органического производства с качеством продуктов питания населения как неотъемлемой составляющей продовольственной безопасности страны. Аргументирована определяющая роль управления развитием органического земледелия и проработаны его концептуальные принципы для всех субъектов управления на уровне государства, области, административного района и хозяйственного субъекта на пути "от поля к столу". В выводах сформулированы принципы управления развитием органического производства: обеспечение завершенности управленческих циклов с акцентом на реализации решений; приоритетность метода администрирования в руководстве; формирование цивилизованного внутреннего рынка органических продуктов; определение объективных почвенно-климатических условий и социально-экономических особенностей сельских территорий; международное сотрудничество с ориентированием на зарубежный опыт; финансовая поддержка со стороны государства хозяйствующих субъектов в период конверсии; упорядочение статистической информации о состоянии органического земледелия. Илл.: 1. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: органическое производство, продовольственная безопасность, управление, принципы, методы, информация, решение, администрирование, спрос, рынок.

UDS 338.439.07

Conceptual principles of management development of organic production within the context of food safety / Kaminsky V.F., Chornyi H.M., Korsun S.H. // Ekonomika APK. – 2016. – № 9. – P. 5.

The objective of the paper is to substantiate the conceptual principles of organic production in the context of food safety of the country. The study used methods of comparison, synthesis, analysis, induction and deduction. Results of the study revealed a direct link with the organic production of food quality people as an inalienable constituent of food safety of country. The authors argued decisive role of management the development of organic farming and the conceptual principles for all subjects of management at the level of the state, area,

administrative district and economic subject in the way "from farm to fork" are worked out. In conclusions principles of management development of organic production are set forth: providing of completeness of administrative cycles with an accent on realization of decisions; priority of method of administration is in guidance; forming of the civilized internal market of organic foods; taking into account of objective ground-climatic conditions and socio-economic features of rural territories; international cooperation is with an orientation on foreign experience; arrangement of statistical information on the status of organic farming. Figs.: 1. Refs.: 12.

Key words: organic production, food safety, management, principles, methods, information, decision, administration, demand, market.

УДК 332.37

Еколого-економічний механізм реабілітації деградованих і малопродуктивних земель сільськогосподарського призначення / Добряк Д.С., Кузін Н.В. // Економіка АПК. – 2016. – № 9. – С. 10.

Метою статті є обґрунтування сутності й формування структури еколого-економічного механізму реабілітації деградованих і малопродуктивних земель сільськогосподарського призначення на основі аналізу наукових джерел та експериментального землевпорядного проектування.

Методологічною основою дослідження є фундаментальні положення економічної теорії, економіки природокористування, загальнотеоретичні методи наукового пізнання, що висвітлені у працях вітчизняних і зарубіжних учених із проблем деградації та реабілітації земель сільськогосподарського призначення.

Визначено чинники інтенсивного розвитку деградаційних процесів в агроландшафтах і види деградації земель сільськогосподарського призначення. Виявлено основні еколого-економічні особливості використання деградованих та малопродуктивних земель у сільськогосподарському виробництві. З'ясовано сутність еколого-економічного механізму реабілітації деградованих і малопродуктивних земель як системи заходів, спрямованих на відтворення їх продуктивної спроможності консервацією, реабілітацією, трансформацією й регенерацією. Доведено, що структурні складові механізму (набір інструментів) реабілітації деградованих і малопродуктивних орних земель мають розглядатися в єдності та взаємозв'язку, разом із тим зберігаючи своє самостійне значення.

Проаналізовано сучасний стан деградованих і малопродуктивних орних земель у розрізі регіонів України. Запропоновано при формуванні еколого-економічного механізму реабілітації деградованих та малопродуктивних орних земель визначити основні складові, які поєднуються у три підсистеми: організаційно-правове, екологічне й економічне спрямування. Практичну цінність мають розглянуті механізми та основні напрями консервації земель за категоріями деградованості.

Ґрунтуючись на результатах експериментального землевпорядного проектування щодо апробації еколого-економічного механізму реабілітації деградованих і малопродуктивних орних земель встановлено, що в економічному відношенні він забезпечує значне зниження втрат при використанні таких земель не в складі орних, а трансформація їх в інші екологічнобезпечні угіддя (сіножаті, пасовища, лісові насадження), сприяє формуванню сприятливого навколишнього середовища, підвищенню якісного екологічного стану довкілля. Табл.: 3. Рис.: 1. Бібліогр.: 14.

Ключові слова: еколого-економічний механізм, інструменти, деградовані та малопродуктивні землі, реабілітація, консервація.

УДК 332.37

Эколого-экономический механизм реабилитации деградированных и малопродуктивных земель сельскохозяйственного назначения / Добряк Д.С., Кузин Н.В. // Экономика АПК. – 2016. – № 9. – С. 10.

Целью статьи является обоснование сущности и формирования структуры эколого-экономического механизма реабилитации деградированных и малопродуктивных земель сельскохозяйственного назначения на основе анализа научных источников и экспериментального землеустроительного проектирования.

Методологической основой исследования являются фундаментальные положения экономической теории, экономики природопользования, общетеоретические методы научного познания, что освещены в

работах отечественных и зарубежных ученых по проблемам деградации и реабилитации земель сельскохозяйственного назначения.

Определены факторы интенсивного развития деградационных процессов в агроландшафтах и виды деградации земель сельскохозяйственного назначения. Выявлены основные эколого-экономические особенности использования деградированных и малопродуктивных земель в сельскохозяйственном производстве. Выяснена сущность эколого-экономического механизма реабилитации деградированных и малопродуктивных земель как системы мер, направленных на воспроизводство их продуктивной способности путем консервации, реабилитации, трансформации и регенерации. Доказано, что структурные составляющие механизма (набор инструментов) реабилитации деградированных и малопродуктивных пахотных земель должны рассматриваться в единстве и взаимосвязи, вместе с тем сохраняя свое самостоятельное значение.

Проанализировано современное состояние деградированных и малопродуктивных пахотных земель в разрезе регионов Украины. Предложено при формировании эколого-экономического механизма реабилитации деградированных и малопродуктивных пахотных земель определять основные составляющие, которые объединяются в три подсистемы: организационно-правовое, экологическое и экономическое направления. Практическую ценность имеют рассмотренные механизмы и основные направления консервации земель по категориям деградированности.

Основываясь на результатах экспериментального землеустроительного проектирования по апробации эколого-экономического механизма реабилитации деградированных и малопродуктивных пахотных земель установлено, что в экономическом отношении он обеспечивает значительное снижение потерь при использовании таких земель не в составе пахотных, а трансформации их в другие экологически безопасные угодья (сенокосы, пастбища, лесные насаждения), способствует формированию благоприятной окружающей среды, повышению качественного экологического состояния окружающей среды. Табл.: 3. Илл.: 1. Библиогр.: 14.

Ключевые слова: эколого-экономический механизм, инструменты, деградированные и малопродуктивные земли, реабилитация, консервация.

UDS 332.37

Ecological and economic mechanism of rehabilitation of degraded and unproductive agricultural land / Dobriak D.S., Kuzin N.V. // Ekonomika APK. – 2016. – № 9. – P. 10.

The paper aims to study the nature and formation of the structure of ecological and economic mechanism of rehabilitation of degraded and unproductive agricultural land based on analysis of scientific sources and experimental Land Management.

The methodological basis of the study were the fundamental tenets of economic theory, environmental economics, general theoretical methods of scientific knowledge, as described in the writings of domestic and foreign scholars on the issues of degradation and the rehabilitation of agricultural land.

This paper deals with factors of intensive development of degradation processes in agricultural landscapes and types of degradation of agricultural land. The author determines the main environmental and economic characteristics of the use of degraded and unproductive land in agricultural production. It was found, the nature of ecological and economic mechanism of rehabilitation of degraded and unproductive agricultural land, as a system of measures aimed at reproduction of their productive capacity through conservation, rehabilitation, transformation and regeneration. It was proved, that the structural components of the mechanism (set of tools) of rehabilitation of degraded and unproductive arable land should be considered in unity and interrelation at the same time maintaining its independent significance.

The author analyses current state of degraded and unproductive arable land in regions of Ukraine. The author proposes when forming ecological and economic mechanism of rehabilitation of degraded and unproductive arable land to determine the main components that fit into three subsystems: organizational legal, environmental and economic direction. The practical value mechanisms and main areas of land conservation by degradation category are studied in the article.

Based on the results of experimental testing land management designing regarding approbation of the environmental and economic mechanism of rehabilitation of degraded and unproductive arable land, it was found that in economic terms it provides a significant reduction in the losses when using such lands not in arable composition, and their transformation into other ecologically safe lands (hayfields, pastures, forest plantations), contributes to a healthy environment, improves the environmental quality of the environment. Tabl.: 3. Figs.: 1. Refs.: 14.

Key words: ecological and economic mechanism, instruments, degraded and unproductive land, rehabilitation, conservation.

УДК 631:338.43.01

Агропромисловий комплекс в умовах реалізації державної аграрної політики / Рябоконт В.П. // Економіка АПК. – 2016. – № 9. – С. 18.

Розкрито стан агропромислового комплексу на сучасному етапі, соціально-економічну сутність аграрної політики та шляхи її реалізації. Одним із центральних завдань є активна реалізація дієвої аграрної політики держави, основа якої – аграрна реформа. Виважена аграрна політика має сприяти подоланню кризи не тільки в галузях АПК, але в цілому в національній економіці. Тому реалізація програми стабілізації та розвитку всіх галузей сільськогосподарського виробництва, розробка концепції такої політики й методологічних основ прийняття рішень є актуальними для державотворчих процесів по зміцненню політичної незалежності нашої держави.

Особливе місце відведено створенню законодавчого поля з метою забезпечення державних гарантій здійснення аграрної реформи, розв'язання продовольчої проблеми та глибоких соціально-економічних перетворень на селі. Табл.: 3. Бібліогр.: 14.

Ключові слова: державна аграрна політика, аграрна реформа, соціально-економічні перетворення в агропромисловому виробництві, продовольча безпека.

УДК 631:338.43.01

Агропромышленный комплекс в условиях реализации государственной аграрной политики / Рябоконт В.П. // Экономика АПК. – 2016. – № 9. – С. 18.

Раскрыто состояние агропромышленного комплекса на современном этапе, социально-экономическую сущность аграрной политики и пути ее реализации. Одной из центральных задач является активная реализация действенной аграрной политики государства, основа которой – аграрная реформа. Взвешенная аграрная политика должна способствовать преодолению кризиса не только в отраслях АПК, но и в целом в национальной экономике. Поэтому реализация программы стабилизации и развития всех отраслей сельскохозяйственного производства, разработка концепции такой политики и методологических основ принятия решений является актуальным для государственных процессов по укреплению политической независимости нашего государства.

Особое место отведено созданию законодательного поля в целях обеспечения государственных гарантий осуществления аграрной реформы, решение продовольственной проблемы и глубоких социально-экономических преобразований на селе. Табл.: 3. Библиогр.: 14.

Ключевые слова: государственная аграрная политика, аграрная реформа, социально-экономические преобразования в агропромышленном производстве, продовольственная безопасность.

UDS 631:338.43.01

Agroindustrial complex within the framework of implemetation of the state agrarian policy / Riabokon V.P. // Ekonomika APK. – 2016. – № 9. – P. 18.

The paper considers the current state of agro-industrial complex, social and economic essence of agrarian policy and ways of its implementation. One of the key tasks is active implementation of effective state agrarian policy, based on agrarian reform. Deliberate agrarian policy should contribute to overcome the crisis in AIC brunches and in whole national economics. That is why realization of the programme of stabilization and development of all agricultural brunches, development of the concept of such policy and methodological framework of decision making is topical for state-development processes for the strengthening of political independence of our country. Particular place is given to creation of legislative framework for securing state insurance of implementation of agrarian reform, addressing the food issue, profound social and economic change in rural areas. Tabl.: 3. Refs.: 14.

Key words: state agrarian policy, agrarian reform, social and economic transformation in agricultural production, food security.

УДК 338.439:339.138

Розвиток органічного виробництва в Україні на засадах кооперації / Мармуль Л.О., Новак Н.П. // Економіка АПК. – 2016. – № 9. – С. 26.

Визначено проблеми та перспективи розвитку органічних аграрних підприємств на основі тенденцій розширення ємності ринків органічної продукції. Серед основних проблем вказані висока вартість сертифікації підприємств і продукції, обґрунтування спеціалізації та диверсифікації виробництва, пошук ринків збуту, лімітованість фінансово-інвестиційних ресурсів за відсутності державної підтримки. Виявлено також роль мікро-, у т.ч. ситіфермерства у поширенні органічного руху в містах. Обґрунтовано перспективи органічного овочівництва, ягідництва й садівництва, льонарства і технічного коноплярства з орієнтацією на експортні поставки на міжнародні аграрні ринки. Розроблено механізми товарного кредитування та кооперування органічних підприємств як джерел фінансово-інвестиційних ресурсів і збільшення обсягів виробництва й реалізації органічної продукції. На основі міжнародного досвіду показано роль університетів у вдосконаленні органічного виробництва, управлінні ним, в інформаційному забезпеченні та дорадництві. Визначено, що подальші дослідження перспективних напрямів розвитку органічного виробництва пов'язані з обґрунтуванням ролі місцевих органів влади, сільських громад, громадських організацій у регулюванні розвитку органічних підприємств і мікрофермерства; зменшенням податкового навантаження; удосконаленням кадрового потенціалу. Бібліогр.: 16.

Ключові слова: органічне виробництво, мікроферми, сертифікація, аграрний ринок, фінансово-інвестиційні ресурси, кадровий потенціал, сільські громади.

УДК 338.439:339.138

Развитие органического производства в Украине на основе кооперации / Мармуль Л.А., Новак Н.П. // Экономика АПК. – 2016. – № 9. – С. 26.

Определены проблемы и перспективы развития органических аграрных предприятий на основе тенденции расширения емкости рынков органической продукции. Среди основных проблем указаны высокая стоимость сертификации предприятий и продукции, обоснование специализации и диверсификации производства, поиск рынков сбыта, лимитированность финансово-инвестиционных ресурсов при отсутствии государственной поддержки. Выявлена также роль микро-, в т.ч. ситифермерства в распространении органического движения в городах. Обоснованы перспективы органического овощеводства, ягодоводства и садоводства, льноводства и технического коноплеводства с ориентацией на экспортные поставки на международные аграрные рынки. Разработаны механизмы товарного кредитования и кооперирования органических предприятий как источников финансово-инвестиционных ресурсов и увеличения объемов производства и реализации органической продукции. На основе международного опыта показана роль университетов в совершенствовании органического производства, в управлении им, в информационном обеспечении и совещательстве. Определено, что дальнейшие исследования перспективных направлений развития органического производства связаны с обоснованием роли местных органов власти, сельских общин, общественных организаций в регулировании развития органических предприятий и микрофермерства; уменьшением налогообложения; совершенствованием кадрового потенциала. Библиогр.: 16.

Ключевые слова: органическое производство, микрофермы, сертификация, аграрный рынок, финансово-инвестиционные ресурсы, кадровый потенциал, сельские общины.

UDS 338.439:339.138

The development of organic production in Ukraine on the basis of co-producers / Marmul L.O., Novak N.P. // Ekonomika APK. – 2016. – № 9. – P. 26.

The paper addresses the problems and prospects of development of organic agricultural enterprises on the basis of trends and capacity expansion of markets for organic products. Among the main problems there are: high cost of certification of enterprises and products, rationale for specialization and diversification of production, finding markets, limewash financial and investment resources lack of government support. The role of micro-, including city farming in the spread of the organic movement in cities is considered. The prospects for organic vegetable, berries farming and gardening, flax and technical tonoplasta with a focus on export on the international agricultural markets are outlined and substantiated. The mechanisms of commercial lending and cooperation of farms as sources of financial and investment resources and increasing the volume of production and sales of organic products. On the basis of international experience the role of universities in improving organic production,

management, information maintenance and counseling is considered. It is determined that further studies are promising directions of development of organic production associated with the study of the role of local authorities, rural communities, public organizations in the development of organic businesses and micro farming businesses; reduction of the tax provision; improving human resource capacity. Refs.: 16.

Key words: organic production, micro-farm, certification, agricultural market, financial and investment resources, human resources, rural communities.

УДК 33.436:338.439.22

Мотиваційні чинники організації органічних сільськогосподарських кооперативів в Україні / Зіновчук Н.В., Лесь А.В., Ращенко А.В. // Економіка АПК. – 2016. – № 9. – С. 33.

Метою статті є обґрунтування теоретичних засад і практичних рекомендацій щодо можливості переходу сільськогосподарських товаровиробників на органічні методи господарювання участю у кооперативних об'єднаннях. За допомогою методу соціологічного опитування наведено характеристику власників особистих селянських господарств Хмельницької області у розрізі основних демографічних дескрипторів та здійснено оцінку готовності сільського населення до участі в обслуговуючих сільськогосподарських кооперативних об'єднаннях. Виокремлено й охарактеризовано види послуг, які користувалися б найбільшим попитом. Наукова новизна одержаних результатів визначається сукупністю висновків і рекомендацій щодо організації обслуговуючих кооперативів в Україні. Практичне значення дослідження полягає в тому, що одержані дані доцільно використовувати при організації обслуговуючих кооперативів. Табл.: 4. Рис.: 1. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: обслуговуючий кооператив, послуги, органічне виробництво, особисте селянське господарство, кооперація.

УДК 33.436:338.439.22

Мотивационные факторы организации органических сельскохозяйственных кооперативов в Украине / Зиновчук Н.В., Лесь А.В., Ращенко А.В. // Экономика АПК. – 2016. – № 9. – С. 33.

Целью статьи является обоснование теоретических основ и практических рекомендаций, касающихся возможности перехода производителей сельскохозяйственной продукции на органические методы хозяйствования, путём участия в кооперативных объединениях. При помощи метода социологических опросов приведена характеристика собственников личных крестьянских хозяйств Хмельницкой области в разрезе основных демографических дескрипторов, а также осуществлена оценка готовности сельского населения участвовать в обслуживающих сельскохозяйственных кооперативах. Приведена характеристика типов услуг, которые могли бы пользоваться наиболее активным спросом. Научная новизна полученных результатов определяется совокупностью итогов и рекомендаций по организации обслуживающих кооперативов в Украине. Практическое значение исследования состоит в том, что полученные результаты возможно использовать в процессе организации обслуживающих кооперативов. Табл.: 4. Илл.: 1. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: обслуживающий кооператив, услуги, органическое производство, личное крестьянское хозяйство, кооперація.

UDS 33.436:338.439.22

Formation prerequisites of service cooperatives of organic and traditional agricultural production / Zinovchuk N.V., Les A.V., Rashchenko A.V. // Ekonomika APK. – 2016. – № 9. – P. 33.

The objective of the paper is substantiation of theoretical basis and practical recommendations concerning the possibilities of transition agricultural producers to organic methods of production by the participation in the cooperative units. The characteristic of the private household owners of Khmelnytsk region, according to the main demographic descriptors, has been presented. The evaluation of rural population readiness to participate in the servicing cooperative units has been made. The article reviles and characterizes types of services in great demand. Scientific originality of the results is determined by a set of conclusions and recommendations regarding the organization and servicing of cooperatives in Ukraine. The practical significance of the study is that the findings should be used in the organization and servicing of cooperatives. Tabl.: 4. Figs.: 1. Refs.: 12.

Key words: organizing cooperative, services, organic production, private household, cooperation.

УДК 338.2

Розвиток скотарства в Україні / Шиян Н.І. // Економіка АПК. – 2016. – № 9. – С. 38.

Розглянуто основні стратегічні напрями розвитку скотарства України з урахуванням сучасного його стану. В процесі викладення матеріалу увага зосереджена на таких стратегічних напрямках: необхідність збільшення обсягів виробництва продукції галузі (молоко, яловичина (телятина)) з метою забезпечення достатньої їх кількості для споживання населенням країни; експортна орієнтація галузі; створення умов для функціонування сільського господарства на засадах сталого розвитку; прийняття інноваційно-інвестиційного шляху розвитку.

При обґрунтуванні орієнтації розвитку галузі молочного скотарства на великотоварне виробництво акцентували увагу на вищих показниках економічної ефективності галузі в підприємствах із поголів'ям корів більше 800 гол. порівняно з виробництвом продукції в невеликих фермах (від 10 до 30 гол).

Для визначення впливу інновацій на показники ефективності галузі скотарства запропоновано показник величини амортизаційних витрат із розрахунку на 1 працівника галузі. Відповідно до результатів групування його збільшення зумовлює підвищення удою, рівня продуктивності праці й доходу на 1 корову, тоді як завдяки дії закону спадної віддачі збільшення величини амортизаційних відрахувань на 1 працівника галузі зумовлює зростання прибутку на 1 корову до певного рівня з наступним його (прибутку) зменшенням. Табл.: 3. Бібліогр.: 17.

Ключові слова: стратегія, скотарство, державна підтримка, сталий розвиток, інновації.

УДК 338.2

Развитие скотоводства в Украине / Шиян Н.И. // Экономика АПК. – 2016. – № 9. – С. 38.

Рассмотрены основные стратегические направления развития отрасли скотоводства в Украине исходя из современного состояния развития отрасли. В процессе изложения материала внимание сосредоточено на таких стратегических направлениях: необходимость увеличения объёмов производства продукции отрасли (молоко, говядина (телятина)) с целью обеспечения достаточного их количества для потребления населением Украины; экспортная ориентация развития отрасли; создание условий для функционирования сельского хозяйства на основе стабильного развития; принятие инновационно-инвестиционного пути развития отрасли.

При обосновании ориентации развития отрасли молочного скотоводства на крупнотоварное производство акцентировано внимание на более высоких показателях экономической эффективности производства продукции отрасли в предприятиях с поголовьем коров более 800 гол. по сравнению с производством продукции в небольших фермах (от 10 до 30 гол).

Для определения влияния инноваций на показатели эффективности отрасли скотоводства предложено использовать показатель величины амортизационных затрат в расчёте на 1 работника отрасли. В соответствии с результатами группирования предприятий по данному показателю, его увеличение способствует повышению удою, уровня продуктивности труда и дохода на 1 корову. В то же время действие закона снижающейся отдачи обуславливает увеличение прибыли на 1 корову до определённого уровня с последующим её снижением. Табл.: 3. Библиогр.: 17.

Ключевые слова: стратегия, скотоводство, государственная поддержка, стабильное развитие, инновации.

UDS 338.2

The development of animal husbandry in Ukraine / Shyian N.I. // Ekonomika APK. – 2016. – № 9. – P. 38.

This scientific paper gives consideration to the key directions of development of the cattle-breeding in Ukraine taking into account the contemporary state of its development. When giving the material, the attention was focused on such strategic directions of its development as the need for an increase in the production volumes of branch products (milk, beef (veal)) to provide their sufficient amount for the consumption by the population of country; create the export-targeted branch, create conditions for the functioning of agriculture based on the stable development; adopting the innovation and investment way of development.

When substantiating the development of milk cattle branch targeted in the large enterprises), the attention should be paid to a higher indices of economic efficiency of the branch at the companies that count more than 800 heads of the cows in comparison with those of the produce production at small farms (10 to 30 heads).

To determine the impact of innovations on efficiency indices of the cattle-breeding branch, the indicator of the value of depreciation costs per 1 employee of the branch was proposed. According to the grouping data, an increase in it specifies an increase in the yield of milk, the level of labour productivity and income per 1 cow. At the same time due to the operation of law of the descending return an increase in the value of depreciation deductions per 1 employee of the branch specifies an increase in the profit per 1 cow to a certain level with its further decrease. Tabl.: 3. Refs.: 17.

Key words: strategy, cattle breeding, governmental support, continuous development, innovations.

УДК 332.3

Регулювання громадського контролю землекористування / Новаковська І.О. // Економіка АПК. – 2016. – № 9. – С. 43.

Метою статті є розроблення методичних основ і механізмів комплексної системи контролю землекористування в країні та конструювання законодавчого акту з питань організації цього контролю.

Методика дослідження ґрунтується на аналізі чинної регуляторної бази, вивченні практики здійснення контролю та його наукового забезпечення, моделюванні процесу проведення громадського контролю за використанням і охороною земель.

Результатом дослідження є запропонований законопроект, який розроблено вперше. У разі його прийняття контроль громадськості за землекористуванням може стати вирішальним фактором запобігання корупції та раціоналізації землекористування. Бібліогр.: 17.

Ключові слова: громадський контроль, землекористування, охорона земель, власники землі, землекористувачі.

УДК 332.3

Регулирование общественного контроля землепользования / Новаковская И.А. // Экономика АПК. – 2016. – № 9. – С. 43.

Целью статьи является разработка методических основ и механизмов комплексной системы контроля землепользования в стране и конструирования законодательного акта по вопросам организации этого контроля.

Методика исследования базируется на анализе действующей регуляторной базы, изучении практики осуществления контроля и его научного обеспечения, моделировании процесса проведения общественного контроля за использованием и охраной земель.

Результатом исследования является предложенный законопроект, разработанный впервые. В случае его принятия контроль общественности за землепользованием может стать решающим фактором предотвращения коррупции и рационализации землепользования. Библиогр.: 17.

Ключевые слова: общественный контроль, землепользование, охрана земель, владельцы земли, землепользователи.

UDS 332.3

Regulation of public land control / Novakovska I.O. // Ekonomika APK. – 2016. – № 9. – P. 43.

The aim of the paper is to develop a methodological framework and mechanisms for comprehensive land-use control system in the country and the construction of legislation on the organization of this control.

Methodology. The study is based on an analysis of the current regulatory framework, the study of the practice of monitoring and scientific maintenance, modelling the process of public control over land use and protection.

The result of this study is the proposed law, designed for the first time. If adopted, the public control of land use can be a decisive factor in preventing corruption and the rationalization of land use. Refs.: 17.

Key words: social control, land use, land protection, land owners, land.

УДК 336.201.2:338.439.62

Платоспроможний продовольчий попит / Пасхавер Б.Й. // Економіка АПК. – 2016. – № 9. – С. 51.

Криза 2014–2015 рр. суттєво зменшила доходи населення України, що негативно відбилося на стані продовольчої безпеки: фізичний обсяг продовольчого споживання у розрахунку на одну особу скоротився на 7%, в тому числі по продуктах тваринництва – на 11%. Зменшення платоспроможного попиту на продовольчому ринку призвело до скорочення виробництва в агропродовольчому комплексі. Особливо постраждали галузі, які діють переважно на внутрішньому ринку (продовольча торгівля, ресторанне господарство).

В умовах, що склалися, для розвитку аграрного сектора вирішального значення набуває антикризова динаміка важливішої макроекономічної характеристики – купівельної спроможності населення. Підтримка платоспроможного попиту в кризові періоди вимагає підвищення норми споживання у національному ВВП, а також наслідування політики «кількісного пом'якшення», яку розвинуті країни використовують як ефективний антикризовий захід. Табл.: 11. Бібліогр.: 11.

Ключові слова: агропродовольчий комплекс, продовольчий попит, купівельна спроможність, антикризова політика.

УДК 336.201.2:338.439.62

Платежеспособный продовольственный спрос / Пасхавер Б.И. // Экономика АПК. – 2016. – № 9. – С. 51.

Кризис 2014-2015 гг. существенно уменьшил доходы населения Украины, что негативно отразилось на состоянии продовольственной безопасности: физический объем продовольственного потребления в расчете на одного человека сократился на 7%, в том числе по продуктам животноводства – на 11%. Уменьшение платежеспособного спроса на продовольственном рынке привело к сокращению производства в агропродовольственном комплексе. Особенно пострадали отрасли, которые действуют преимущественно на внутреннем рынке (продовольственная торговля, общественное питание).

В сложившихся условиях для развития агропродовольственного сектора решающее значение приобретает антикризисная динамика важнейшей макроекономической характеристики – покупательной способности населения. Поддержка платежеспособного спроса в кризисные периоды требует повышения нормы потребления в национальном ВВП, а также проведения политики «количественного смягчения», используемую развитыми странами как эффективная антикризисная мера. Табл.: 11. Библиогр.: 11.

Ключевые слова: агропродовольственный комплекс, продовольственный спрос, покупательная способность, антикризисная политика.

UDS 336.201.2:338.439.62

Industrial purchasing power / Paskhaver B.Y. // Ekonomika APK. – 2016. – № 9. – P. 51.

The crisis of the years 2014-2015 has considerably reduced income of the population of Ukraine, it had negative impact on state of food security: physical volume of food consumption per person has reduced by 7%, including animal industry products by 11%. Reduction of industrial purchasing power on the food market has led to reduction of production in the agro-industrial complex. Particular damage was done to the brunches that act on the internal market (food trade, restaurant business).

In the current situation the anti-crisis dynamics of one of the key macro-economic characteristics - purchasing capacity of population - becomes crucial for the development of the agro-industrial sector. Support for the industrial purchasing power requires augmentation of consumption norms within the national GDP and introduction of quantitative easing policy that is used as an efficient anti-crisis tool in the developed countries in the periods of crisis. Tabl.: 11. Refs.: 11.

Key words: agro-industrial complex, food demand, purchasing capacity, anti-crisis policy.

UDS 338.432:005.342:004

Information support of agricultural entrepreneurship / Poprozman N.V. // *Ekonomika APK.* – 2016. – № 9. – P. 62.

The paper states that solving topical issues of socio-economic development of the national economy requires the development of entrepreneurship, which constitutes the basis for the formation of new economic relations and reduces unemployment, rises living standards, creates an innovative environment and serves as a factor in the growth of economic indicators at micro-, meso- and macro-levels. The attention is focused on the fact that effective decision-making in business activity depends on reliable and relevant information support. In modern conditions entrepreneurs compete in information in the same way they compete in products; accurate and timely information about external/internal socio-economic environment is a burning issue of modern entrepreneurship. The article emphasizes the importance of state policy for intellectualization of production and formation of high-tech production structures in key sectors of the economy, which, in turn, calls for good legal framework. Tabl.: 1. Figs.: 2. Refs.: 14.

Key words: entrepreneurship, information, innovation, economic growth, national economy.

УДК 338.432:005.342:004

Інформаційне забезпечення розвитку аграрної підприємницької діяльності / Попрозман Н.В. // *Економіка АПК.* – 2016. – № 9. – С. 62.

У статті вказується, що вирішення сучасних назрілих питань соціально-економічного розвитку національної економіки вимагає розвитку підприємницької діяльності, яка є основою формування нових економічних відносин, створює інноваційне середовище та є фактором зростання економічних показників на мікро-, мезо- і макрорівнях, скорочення безробіття, зростання добробуту населення. Акцентується увага на тому, що ефективне прийняття рішень при підприємницькій діяльності залежить від достовірного й актуального інформаційного забезпечення. За сучасних умов підприємці конкурують інформацією тією мірою, якою конкурують своєю матеріальною продукцією, і своєчасне одержання достовірної інформації про стан зовнішнього/внутрішнього соціально-економічного середовища є нагальною проблемою сучасності підприємництва. Підкреслюється значення державної політики для інтелектуалізації виробництва, формування високотехнологічної структури виробництва в основних галузях національного господарства та забезпечення правового поля такого напрямку економічного розвитку і, відповідно, такого виду діяльності. Табл.: 1. Рис.: 2. Бібліогр.: 14.

Ключові слова: підприємство, інформація, інновації, економічне зростання, національна економіка.

УДК 338.432:005.342:004

Информационное обеспечение развития аграрной предпринимательской деятельности / Попрозман Н.В. // *Экономика АПК.* – 2016. – № 9. – С. 62.

В статье указывается, что решение современных назревших вопросов социально-экономического развития национальной экономики требует развития предпринимательской деятельности, которая является основой формирования новых экономических отношений, создает инновационную среду и является фактором роста экономических показателей на микро-, мезо- и макроуровнях, сокращения безработицы, роста благосостояния населения. Акцентируется внимание на том, что эффективное принятие решений при предпринимательской деятельности зависит от достоверного и актуального информационного обеспечения. В современных условиях предприниматели конкурируют информацией при условии, что конкурируют своей материальной продукцией, и своевременное получение достоверной информации о состоянии внешней / внутренней социально-экономической среды является насущной проблемой современности предпринимательства. Подчеркивается значение государственной политики для интеллектуализации производства, формирования високотехнологичной структуры производства в основных отраслях национального хозяйства и обеспечение правового поля такого направления экономического развития и, соответственно, такого вида деятельности. Табл.: 1. Илл.: 2. Библиогр.: 14.

Ключевые слова: предпринимательство, информация, инновации, экономический рост, национальная экономика.

УДК [338.432(477):339.921]:[339.13:061.1ЄС]

Інтеграція аграрного сектору України до внутрішнього ринку Європейського Союзу / Крисанов Д.Ф. // Економіка АПК. – 2016. – № 9. – С. 68.

У статті проаналізовано процес формування вітчизняної системи агрохарчової безпечності та її визнання еквівалентною європейській моделі безпечності харчових продуктів і кормів для тварин, як необхідної умови інтеграції аграрного сектору України до внутрішнього ринку ЄС. Система безпечності включає дві самостійні частини: систему технічного регулювання (СТР) і санітарні та фітосанітарні заходи (СФЗ). Національну СТР необхідно зблизити з базовою моделлю технічного регулювання ЄС, а власні СФЗ привести у відповідність із запровадженими в країнах-членах Співтовариства.

Висвітлено результати просування по таких складових СТР: законодавча база, стандарти, технічні регламенти, акредитація органів з оцінки відповідності, процедури оцінки відповідності, державний ринковий нагляд за дотриманням обов'язкових вимог. Розкрито сутність і рівні системи безпечності згідно з прийнятою в ЄС моделлю безпеки харчових продуктів та кормів для тварин, а також оцінено відповідність їй створюваної в Україні, визначені напрями і масштаби робіт для забезпечення їх еквівалентності. Відповідно до рамкового Закону України з харчової безпеки проведено диференціацію суб'єктів господарювання аграрного сектору згідно з продуктовою спеціалізацією, потужністю й строками запровадження НАССР, а також тих підприємств, де їх запровадження не є обов'язковим, відповідно до мінімальних вимог програм попередніх умов, гнучких або спрощених процедур, які еквівалентні ризику та ґрунтуються на підходах і принципах НАССР. Табл.: 1. Рис.: 1. Бібліогр.: 20.

Ключові слова: технічне регулювання, санітарні та фітосанітарні заходи, система агрохарчової безпечності, внутрішній ринок, еквівалентність.

УДК [338.432(477):339.921]:[339.13:061.1ЄС]

Інтеграция аграрного сектора Украины во внутренний рынок Европейского Союза / Крисанов Д.Ф. // Экономика АПК. – 2016. – № 9. – С. 68.

В статье проанализирован процесс формирования отечественной системы агропищевой безопасности и ее признание эквивалентной европейской модели безопасности пищевых продуктов и кормов для животных, как необходимого условия интеграции аграрного сектора Украины во внутренний рынок ЕС. Система безопасности включает две самостоятельные части: систему технического регулирования (СТР) и санитарные и фитосанитарные мероприятия (СФМ). Национальную СТР необходимо сблизить с базовой моделью технического регулирования ЕС, а собственные СФМ привести в соответствие с введенными в странах-членах Сообщества.

Освещены результаты продвижения по таким составляющим СТР: законодательная база, стандарты, технические регламенты, аккредитация органов по оценке соответствия, процедуры оценки соответствия, государственный рыночный надзор за соблюдением обязательных требований. Раскрыты сущность и уровни системы безопасности согласно с принятой в ЕС моделью безопасности пищевых продуктов и кормов для животных, а также оценено соответствие ей создаваемой в Украине, определены направления и масштабы работ для обеспечения их эквивалентности. Согласно рамочному Закону по пищевой безопасности проведена дифференциация субъектов хозяйствования аграрного сектора в соответствии с продуктовой специализацией, мощностью и сроками внедрения НАССР, а также тех предприятий, где их внедрение не является обязательным, в соответствии с минимальными требованиями программ предварительных условий, гибких или упрощенных процедур, которые эквивалентны степени риска и базируются на подходах и принципах НАССР. Табл. 1. Илл.: 1. Библиогр.: 20.

Ключевые слова: техническое регулирование, санитарные и фитосанитарные мероприятия, система агропищевой безопасности, внутренний рынок, эквивалентность.

UDS [338.432(477):339.921]:[339.13:061.1ЄС]

Integration of the agrarian sector of Ukraine in the internal market of the European Union / Krysanov D.F. // Ekonomika APK. – 2016. – № 9. – P. 68.

The paper analyses the process of formation of national system of agrarian food security and its recognition as equivalent to the European model of food safety and animal feed as a necessary condition for integration of the

agrarian sector of Ukraine to the internal market of the EU. Security system includes two independent parts: the system of technical regulation (STR) and sanitary and phyto-sanitary measures (SPM). National STR must harmonize with the base model of technical regulation of EU and private SPM to be in accordance with the introduced in the countries-members of the Community.

The author considers the results of advancement in such components of STR: legislation, standards, technical regulations, accreditation of bodies on conformity assessment, conformity assessment procedures, state market supervision over observance of mandatory requirements. The paper reveals the nature and levels of security according to the accepted EU model of food safety and animal feed, and also assessed the compliance of her being created in Ukraine, the directions and the scope of work to ensure their equivalence. According to the framework Law on food safety carried out the differentiation of economic entities of the agricultural sector in connection with a food specialization, power and timing of the introduction of HACCP, as well as those businesses where their implementation is not obligatory, in accordance with the minimum requirements of the programs prerequisites, flexible or simplified procedures, which are equivalent to risk and are based on the approaches and the principles of HACCP. Tabl.: 1. Figs.: 1. Refs.: 20.

Key words: technical regulation, sanitary and phyto-sanitary steps, the system of agrarian food security, internal market, equivalence.

УДК [378.4:631.1]:33:005

Розвиток економічної науки й освіти у всесвітньо відомому 200-річному аграрному університеті / Кісіль М.І. // Економіка АПК. – 2016. – № 9. – С. 88.

Метою статті є виявлення на прикладі досліджуваного університету закономірностей і особливостей розвитку аграрної економічної науки й освіти при різних суспільних системах і на різних етапах їх еволюції.

Викладено особливості розвитку економічної науки й освіти в Харківському національному аграрному університеті імені В.В. Докучаєва, якому виповнюється 200 років із дня заснування. Встановлено, що виникнення і розвиток наукових та освітніх центрів зумовлюється об'єктивними потребами суспільства, а тому їх життєвий цикл тривалий і складається з послідовних періодів. У розвитку досліджуваного університету запропоновано вирізняти маримонтський, ново-олександрійський, радянський та український періоди. Закономірностями розвитку науки й освіти аграрного університету є підвищення важливості економічних досліджень і освіти, охоплення найважливіших для економічного розвитку аспектів, особливе посилення значення економічних досліджень та освіти у діяльності університету в процесі історичного розвитку і, особливо, у кризові періоди, особиста участь ректора в економічних дослідженнях та освіті чи у сприянні їм. Бібліогр.: 18.

Ключові слова: аграрний університет, періоди розвитку економічної науки і освіти, політична економія, навчальні економічні дисципліни, економічний факультет.

УДК [378.4:631.1]:33:005

Развитие экономической науки и образования во всемирно известном 200-летнем аграрном университете / Кисиль Н.И. // Экономика АПК. – 2016. – № 9. – С. 88.

Целью статьи является выявление на примере исследуемого университета закономерностей и особенностей развития аграрной экономической науки и образования при различных общественных системах и на разных этапах их эволюции. Изложены особенности развития экономической науки и образования в Харьковском национальном аграрном университете имени В.В. Докучаева, которому исполняется 200 лет со дня основания. Установлено, что возникновение и развитие научных и образовательных центров обуславливается объективными потребностями общества, а поэтому их жизненный цикл длительный и состоит из последовательных периодов. В развитии исследуемого университета предложено выделять маримонтский, ново-александрійский, советский и украинский периоды. Закономірностями развития науки и образования аграрного университета является повышение важности экономических исследований и образования, охват важнейших для экономического развития аспектов, усиление значения экономической науки и образования в деятельности университета в процессе исторического развития и, особенно, в кризисные периоды, личное участие ректора в экономических исследованиях и образовании или содействии им. Библиогр.: 18.

Ключевые слова: аграрный университет, периоды развития экономической науки и образования, политическая экономия, учебные экономические дисциплины, экономический факультет.

UDS [378.4:631.1]:33:005

Genesis of economic science and education in the world-known agrarian university with 200 years of history / Kisil M.I. // *Ekonomika APK.* – 2016. – № 9. – P. 88.

The objective of the article is to identify regularities and features of development of agrarian economic science and education at various public systems and at different stages of their evolution on the example of the studied university. Given the features of development of economic science and education at the Kharkiv National Agrarian University named after V. V. Dokuchayev, which is 200 years since its foundation. It is established that emergence and development of the scientific and educational centres is caused by objective requirements of society, therefore their life cycle long and consists of the consecutive periods. In development of the studied university it is offered to allocate the Marimont's, New-Alexandria, Soviet and Ukrainian periods. Patterns of development of science and education at the agrarian University is to increase the importance of economic research and education, coverage of the most important for economic development aspects, especially strengthening the importance of economic research and education activities of the university in the historical development and especially during crisis periods, rector's personal participation in economic researches and education or in promoting them. Refs.: 18.

Key words: Agrarian University, periods of economic science and education, political economy, teaching economic disciplines, department of economics.

СТОРІНКА МОЛОДОГО НАУКОВЦЯ

YOUNG SCIENTIST'S PAGE

УДК 657.375

Еволюція теоретичних уявлень про баланс як основну форму фінансової звітності / Кебко В.В. // *Економіка АПК.* – 2016. – № 9. – С. 97.

Стаття присвячена розкриттю еволюції теоретичних уявлень про мету й структуру балансу як основної форми фінансової звітності. На основі виокремлення базових постулатів головних балансових теорій (статичної, динамічної, органічної, еволюційно-адаптивної) та їх групування за рядом критеріїв (умови віднесення об'єкта обліку до активу (пасиву), послідовність розміщення статей у балансі, метод оцінки, визначення фінансового результату діяльності тощо) охарактеризовано роль кожної з теорій у формуванні компонентної наповненості балансового звіту. Доведено існування впливу балансових концепцій на сучасну методологію складання Звіту про фінансовий стан і виявлено ряд методологічних проблем (невідповідностей) його формування, зумовлених досягненням низки різнонаправлених цілей. Обґрунтовано необхідність переосмислення призначення балансу, що впливає з мети його оприлюднення. Бібліогр.: 10.

Ключові слова: баланс, балансові теорії, динамічна теорія балансу, еволюційно-адаптивна теорія балансу, органічна теорія балансу, статична теорія балансу.

УДК 657.375

Эволюция теоретических представлений о балансе как основной форме финансовой отчетности / Кебко В.В. // *Экономика АПК.* – 2016. – № 9. – С. 97.

Статья посвящена раскрытию эволюции теоретических представлений о цели и структуре баланса как основной формы финансовой отчетности. На основе выделения базовых постулатов главных балансовых теории (статической, динамической, органической, эволюционно-адаптивной) и их группирования по ряду критериев (условия отнесения объекта учета к активу (пассиву), последовательность размещения статей в балансе, метод оценки, определения финансового результата деятельности и т.д.) охарактеризована роль каждой из теорий в формировании компонентной наполненности балансового отчета. Доказано существование влияния балансовых концепций на современную методологию составления Отчета о финансовом состоянии и выявлен ряд методологических проблем (несоответствий) его формирования, обусловленных достижением ряда разнонаправленных целей. Обоснована необходимость переосмысления назначения баланса, которая вытекает из цели его обнародования. Библиогр.: 10.

Ключевые слова: баланс, балансовые теории, динамическая теория баланса, эволюционно-адаптивная теория баланса, органическая теория баланса, статическая теория баланса.

UDS 657.375

The evolution of theoretical concepts of balance as the main form of financial statements / Kebko V.V. // Экономика АПК. – 2016. – № 9. – P. 97.

The paper is focused on disclosure of the evolution of theoretical ideas concerning the purpose and structure of the balance sheet as the main form of financial statements. The basic tenets of the main theories of balance (static, dynamic, organic, evolutionary-adaptive) were determined. These postulates were grouped by a number of criteria (the conditions of including of object of accounting to the asset (liability), the order of placing of items in the balance sheet, method of assessment, calculation of financial results, etc.). The role of each theory in the formation of components of the balance sheet was described. It was proved that there is impact of balance concepts on the modern methodology of the preparation of income statement. Author identified a number of methodological problems (inconsistencies) of the preparation of income statement, caused by a series of multidirectional purposes. The necessity of rethinking the purpose of balance that comes out of his goal of public disclosure was proved. Refs.: 10.

Key words: balance, balance theories, dynamic balance theory, evolutionary-adaptive theory of balance, organic theory of balance, theory of static balance.

УДК 338.43

Методичні аспекти оцінки конкурентоспроможності зернопродуктового підкомплексу регіону / Ковбасюк О.О. // Економіка АПК. – 2016. – № 9. – С. 103.

Метою статті є опрацювання методичного підходу до розрахунку інтегрального індексу конкурентоспроможності зернопродуктового підкомплексу регіону, формування адекватної системи показників та їх груп.

В основу авторської методики аналізу конкурентоспроможності зернопродуктового підкомплексу покладено підходи інтегрального оцінювання, що дають змогу проводити групування регіонів за встановленими критеріями, визначаючи «лідерів» й «аутсайдерів», і на основі цього виділяти пріоритетні інструменти стимулювання розвитку галузі на регіональному рівні.

Елементами наукової новизни є сформована база показників для інтегральної оцінки конкурентоспроможності зернопродуктового підкомплексу регіону відповідно до трьох базових складових його функціонування: аграрної, переробної та інфраструктурної. Представлено алгоритм такої оцінки, визначено способи нормування (стандартизації) й агрегування показників в єдиний інтегральний індекс. Також встановлено способи інтерпретації кінцевих результатів оцінки конкурентоспроможності та можливості її практичного використання при розробці стратегій розвитку продуктового підкомплексу регіону.

Практична значимість дослідження полягає у тому, що запропонований підхід підвищує обґрунтованість й об'єктивність прийняття рішень уповноваженими органами влади щодо формування економічної політики у відповідній сфері: формування стратегічних пріоритетів АПК та його окремих підкомплексів, розробки цільових програм розвитку, визначення напрямів подолання територіальних і галузевих диспропорцій тощо. Табл.: 2. Рис.: 1. Бібліогр.: 14.

Ключові слова: конкурентоспроможність галузі, конкурентоспроможність зернопродуктового підкомплексу, конкурентні переваги, інтегральна оцінка, зернопродуктовий підкомплекс.

УДК 338.43

Методические аспекты оценки конкурентоспособности зернопродуктового подкомплекса региона / Ковбасюк А.А. // Экономика АПК. – 2016. – № 9. – С. 103.

Целью статьи является разработка методического подхода к расчету интегрального индекса конкурентоспособности зернопродуктового подкомплекса региона, формирование адекватной системы показателей и их групп.

В основу авторской методики анализа конкурентоспособности зернопродуктового подкомплекса положены подходы интегральной оценки, позволяющие проводить группировку регионов по установлен-

ным критериям, определяя «лидеров» и «аутсайдеров», и на основе этого выделять приоритетные инструменты стимулирования развития отрасли на региональном уровне.

Элементами научной новизны является сформированная база показателей для интегральной оценки конкурентоспособности зернопродуктового подкомплекса региона в соответствии с тремя базовыми составляющими его функционирования: аграрной, перерабатывающей и инфраструктурной. Представлен алгоритм такой оценки, определены способы нормирования (стандартизации) и агрегирования показателей в единый интегральный индекс. Также установлены способы интерпретации конечных результатов оценки конкурентоспособности и возможности ее практического использования при разработке стратегий развития продуктового подкомплекса региона.

Практическая значимость исследования заключается в том, что предложенный подход повышает обоснованность и объективность принятия решений уполномоченными органами власти по формированию экономической политики в соответствующей сфере: формирование стратегических приоритетов АПК и его отдельных подкомплексов, разработка целевых программ развития, определение направлений преодоления территориальных и отраслевых диспропорций и т.д. Табл.: 2. Илл.: 1. Библиогр.: 14.

Ключевые слова: конкурентоспособность отрасли, конкурентоспособность зернопродуктового подкомплекса, конкурентные преимущества, интегральная оценка, зернопродуктовый подкомплекс.

UDS 338.43

The methodical aspects of assessment of competitiveness of grain production subcomplex of the region / Kovbasiuk O.O. // *Ekonomika APK.* – 2016. – № 9. – P. 103.

The aim of the article is the development of the methodical approach to estimation of the integral index of competitiveness of the grain production sub complex of the region and the formation of the adequate system of indicators and their groups.

The approaches to the integrated assessment constitute the basis of the author's technique of analysis of competitiveness of grain production of sub complex that allow the grouping of regions according to the established criteria for defining "leaders" and "outsiders", and therefore it to prioritize the tools to stimulate development of the industry at the regional level.

As for the elements of scientific novelty in the paper there is the created database of indicators for the integrated assessment of the competitiveness of grain products sub complex of the region in accordance with the three basic components of its operation: agricultural, processing and infrastructural ones. The paper presents the algorithm of the assessment; the methods of rationing (standardization) and aggregating the indicators into the unified integrated index have been identified. The ways of interpreting the final outcomes of assessment of competitiveness and the possibilities of its practical use in working out the strategies of development of product sub complex of the region have been established

The practical significance of the study lies in the fact that the proposed approach improves the validity and objectivity of decision-making on the formation of economic policy in the relevant field by the authorized bodies: the formation of strategic agribusiness priorities and its individual sub-complexes, the development of targeted development programmes, the determination of the areas to overcome territorial and sectorial imbalances and other. Tabl.: 2. Figs.: 1. Refs.: 14.

Key words: competitiveness of industry, competitiveness of the grain production sub complex, competitive advantages, integrated assessment, the grain production sub complex.

УДК 38.432.330.341.1

Проблемні аспекти формування інноваційної моделі агропромислового виробництва регіону / Рибачук В.П. // *Економіка АПК.* – 2016. – № 9. – С. 109.

Здійснено теоретичні узагальнення проблематики інноваційного розвитку економіки, визначено сутність, місце і роль інновацій у функціонуванні агропромислового виробництва. Сформульовано авторське бачення змісту поняття «інноваційна модель» та визначено фактори її взаємозв'язку з ефективністю й продуктивністю. Розкрито роль науки у формуванні інноваційної моделі виробництва регіону, виходячи з проблем, які нині існують у галузі сільського господарства та економіці. Регіони, які будують свою економіку переважно на розвитку агрогосподарського комплексу, потребують ефективної дифузії (поширення) інновацій. Від того, наскільки система інноваційного забезпечення відповідає реальним вимогам практики господарювання, залежить результат.

Один із найприйнятніших шляхів у побудові інноваційної моделі розвитку агропромислового виробництва України і досліджуваного регіону є впорядкування ефективності процесу дифузії інновацій, особливо в умовах дефіциту часу й фінансових ресурсів, що разом зі значним невикористаним продуктивним потенціалом землі забезпечить творення додаткового продукту, нову якість усієї галузі. Табл.: 2. Бібліогр.: 20.

Ключові слова: інновації, інноваційна модель, агропромислове виробництво, регіон, ефективність, продуктивність.

УДК 38.432.330.341.1

Проблемные аспекты формирования инновационной модели агропромышленного производства региона / Рыбачук В.П. // Экономика АПК. – 2016. – № 9. – С. 109.

Осуществлены теоретические обобщения проблематики инновационного развития экономики, определены сущность, место и роль инноваций в функционировании агропромышленного производства. Сформулировано авторское видение содержания понятия «инновационная модель» и определены факторы ее взаимосвязи с эффективностью и производительностью. Раскрыта роль науки в формировании инновационной модели производства региона, исходя из проблем, которые ныне существуют в области сельского хозяйства и экономике. Регионы, которые строят свою экономику преимущественно на развитии агрохозяйственного комплекса, нуждаются в эффективной диффузии (распространении) инноваций. От того насколько система инновационного обеспечения соответствует реальным требованиям практики хозяйствования, зависит результат.

Один из самых приемлемых путей в построении инновационной модели развития агропромышленного производства Украины и исследуемого региона является упорядочение эффективности процесса диффузии инноваций, особенно в условиях дефицита времени и финансовых ресурсов, что в сочетании со значительным неиспользованным продуктивным потенциалом земли обеспечит создание дополнительного продукта, новое качество отрасли. Табл.: 2. Библиогр.: 20.

Ключевые слова: инновации, инновационная модель, агропромышленное производство, регион, эффективность, продуктивность.

UDS 38.432.330.341.1

Challenges of the formation of innovative model of agro-industrial production of the region / Rybachuk V.P. // Ekonomika APK. – 2016. – № 9. – P. 109.

The paper provides theoretical generalisation of the existing challenges of innovative development of the economy; the role of innovations within the functioning of agro-industrial production. The author's interpretation of the notion of "innovative model" and the factors of its interrelation with efficiency and productivity. The role of science in the formation of innovative model of production of the region is defined due to the problems, existing in the rural economy and economics. Regions that build their economy on the development of agro-industrial complex, require efficient diffusion (spread) of innovations.

The results depend on the correspondence of system of innovations and real demand of business.

One of the most efficient ways of building the system of development of agro-industrial complex of production of Ukraine and the studied region is efficiency management of the process of diffusion of innovations, especially within the period of time constraint and limited funding; together with considerable not used potential of land can secure extra production and new quality of the brunch as such. Tabl.: 2. Refs.: 20.

Key words: innovations, innovative model, agro-industrial production, region, efficiency, productivity.

* * *